

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 29-11-2022

Mødedato Tirsdag d. 29. november 2022 kl. 10:30

Mødested Mødelokale K, Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	5
Beslutning - Afgørelse vedr. henvendelser om støvgener i Øster Uttrup.....	7
Beslutning - Revision af Råstofplan 2020.....	13
Beslutning - Tillæg nr. 1 Tornhøj til Råstofplan 2020.....	17
Beslutning - Tillæg nr. 2 Øster Svenstrup til Råstofplan 2020.....	20
Lukket: Beslutning - Forslag til Indsatsplan for jordforurening 2023.....	23
Drøftelse - Opfølgning på handleplan for pesticidpunktkilder.....	24
Beslutning - Partnerskab om europæisk bæredygtighedskonference.....	27
Orientering - Strategi 2023 og opfølgning på strategiske fokusområder i de stående udvalg.....	30
Drøftelse - Revision af Kompetenceplan.....	34
Drøftelse - ny Indkøbspolitik.....	37
Orientering.....	41
Eventuelt.....	43
Underskrift af mødeprotokol.....	45

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)

Jess V. Laursen (næstformand)

Helena Palsgaard

Peter Larsen

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Jørgen Rørbæk Henriksen

Ole Stavad

Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen

Kontorchef Kenn Bloch Mortensen

Ph. d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft

Chefkonsulent Birgitte Søtoft Henriksen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Sekretariatschef Jørgen Krogh, Regionssekretariatet

Indkøbschef Birgitte Fjeldgaard, Jura

Kontorchef Peter Larsen, Jura

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

2 Godkendelse af dagsorden

Referat

Dagsorden blev godkendt.

Punkt 3: Beslutning - Afgørelse vedr. henvendelser om støvgener i Øster Uttrup

2020-034498

Bilag

Borgere i Øster Uttrup: eksempler på billeder af støv

FORCE: Region Nordjyllands slutrapport for støvmålinger

FORCE: Supplerende svar

Region Nordjylland: Besigtigelses notat - øster uttrup

STPS: Udtalelse vedrørende sundhedsrisiko i forbindelse med kridtstøv 15 juni 2022

STPS: mail med svar på supplerende spørgsmål til udtalelse og vurdering af sundhedsrisiko i forbindelse med kridtstøv

Codex Advokaterne: Notat - håndhævelsesmuligheder - støvgener

Codex Advokaterne: Støvgener og materielle skader som en følge heraf - erstatningsansvar

Miljøstyrelsen: mail om omvejledning vedr. hvor kraftig en støvpåvirkning der må tåles som nabo til en råstofgrav.

Region Nordjylland: sammenfatning - håndteringen af henvendelser vedr. støv

Aalborg Portland: Redegørelse for Råstofindvinding i Rørdal Aalborg Portland

Aalborg Portland: Redegørelse vedr. støvreducerende tiltag

Region Nordjylland: Afgørelse løsning 1

Region Nordjylland: Afgørelse løsning 2

3

Beslutning - Afgørelse vedr. henvendelser om støvgener i Øster Uttrup

---

Resumé

Sagen om henvendelser vedr. støvgener i Øster Uttrup har været behandlet løbende i det daværende Klima- og Miljøudvalget samt i det nuværende Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling siden november 2020.

Der er som led i sagen blandt andet foretaget støvmålinger i Øster Uttrup, gennemført besigtigelser i Øster Uttrup og indhentet vurderinger af eventuelle sundhedsrisici hos Styrelsen for Patientsikkerhed. Endvidere er der afholdt dialogmøder med de primære interessenter.

Der skal nu træffes afgørelse i sagen, og administrationen fremlægger to mulige afgørelser:

1. Forsat dialog om støvreducerende tiltag med fokus på at nedbringe støvgenerne, øget tilsyn og fortsatte støvmålinger, men ingen påbud
2. Påbud om at nedbringe støvgenerne udenfor kridtgraven til et mere acceptabelt niveau.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, hvilken afgørelse, der bør træffes.

Sagsfremstilling

Sagens hovedtræk

Sagen om henvendelser vedr. støvgener i Øster Uttrup har siden november 2020 været behandlet løbende i det daværende Klima- og Miljøudvalget samt i det nuværende Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Aalborg Portlands indvinding af kridt sker i henhold til en råstoff tilladelse meddelt af Aalborg Kommune den 10. oktober 2012 og som udløber i 2052. Regionerne overtog myndighedsopgaven vedr. administration af råstofloven i 2014.

Region Nordjylland har siden maj 2020 modtaget en lang række henvendelser vedr. støvgener i Øster Uttrup forårsaget af indvinding af kridt i Rørdal Kridtgrav, som grænser op til Øster Uttrup. Det drejer sig om i alt 419 henvendelser i perioden fra maj 2020 til oktober 2022. Henvendelserne er fordelt med 91 i år 2020, 154 i år 2021 og 174 i år 2022 (bilag 1 og 2).

Som følge af de mange henvendelser har Region Nordjylland i august 2020 taget initiativ til en dialoggruppe, hvor borgere i Øster Uttrup og Aalborg Portland har deltaget i en række møder. Dialoggruppen har fulgt sagens udvikling tæt, og har blandt andet diskuteret placering af målestationen og støvmålingerne, som Region Nordjylland påbegyndte i april 2021.

Der er en lang række forhold, som det har været vigtigt at få afklaret forud for at kunne træffe en afgørelse i sagen. Der redegøres i det følgende for administrationens arbejde indtil nu.

Definition af støv og støvbegreber

Støv er en betegnelse for materiale mindre end 0,5 mm. Der skelnes imellem svævestøv og støvnedfald.

Svævestøv: Den del af det luftbårne støv, som holder sig luftbåren i længere tid. Det er de helt små partikler, som kan indåndes. Der er fastlagte grænseværdier for svævestøv i Danmark.

Støvnedfald: Den del af det luftbårne støv, som falder ned på overflader relativt tæt på kilden, og som typisk generer folk som støv på biler og havemøbler. Der er ikke fastlagte grænseværdier for støvnedfald i Danmark.

Myndighedens arbejde

For at afklare mængden af støv har Region Nordjylland med bistand fra FORCE Technologies iværksat støvmålinger i Øster Uttrup i perioden april 2021 til september 2021. Derefter er støvmålingerne overtaget af Aalborg Portland til og med august 2022.

Resultaterne fra de støvmålinger FORCE Technologies har udført for Regionen er vist i bilag 3 og 4, mens målingerne udført for og Aalborg Portland fremgår af bilag 12.

Støvmålingerne viser, at grænseværdierne for svævestøv ikke er overskredet. Støvmålingerne af støvnedfald i perioden april til august 2021, som er sammenlignelige med samme periode i 2022, viser et gennemsnitligt fald i de fem måneder på 51%.

Administrationen har løbende udført besigtigelser for visuelt at følge støvnedfaldet i Øster Uttrup (bilag 5). Administrationen har ikke været i stand til at konstatere støvnedfald i samme omfang, som på de fotos borgerne løbende har indsendt.

Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) har på baggrund af Regionens støvmålinger udtalt sig (bilag 6 og 7), og vurderer at der ikke er en sundhedsrisiko for borgerne i Øster Uttrup.

Der er foretaget en række afklaringer i forhold til håndhævelsesmuligheder (bilag 8), materielle skader som følge af støv (bilag 9), mulige grænseværdier for støvnedfald (bilag 10) og administrationens håndtering af de mange henvendelser (bilag 11).

Aalborg Portland har redegjort for deres råstofindvinding (bilag 12) og for deres tiltag til at reducere støvgener (bilag 13).

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling har holdt separate møder med henholdsvis repræsentanter fra borgergruppen i Øster Uttrup og Aalborg Portland.

To mulige løsninger i sagen

Baseret på de mange indhentede oplysninger skal der nu træffes afgørelse i sagen. Administrationen fremlægger to mulige løsninger (forslag til afgørelser).

Det fælles udgangspunkt for afgørelserne er følgende:

- Der er ikke nogen sundhedsrisiko for borgerne i Øster Uttrup (STPS) forbundet med støvgenerne
- Administrationen har ikke observeret væsentlige mængder nedfaldsstøv i Øster Uttrup på besigtigelserne
- Virksomheden har reduceret mængden af støvnedfald fra 2021 til 2022, dog med undtagelse af juni 2022

- Antallet af henvendelser fra borgere, som føler sig generet af støv, er steget fra 2021 til 2022
- Selv om støvnedfaldet fra Rørdal Kridtgrav er reduceret, oplever borgerne i Øster Uttrup stadig støvgener især på visse dage i sommerperioden

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling vurderer med udgangspunkt i ovennævnte materiale og forhold, at der er sket betydelige reduktioner i nedfaldsstøvet, som på de fleste tidspunkter af året er på et acceptabelt niveau. Omvendt er der stadig perioder i sommerperioden, hvor der forekommer væsentlige støvgener.

Udvalget skal derfor vurdere, om det dialogbaserede samarbejde med virksomheden skal fortsætte som hidtil i forventning om yderligere reduktioner til et ikke-væsentligt niveau, eller hvorvidt virksomheden skal påbydes at nedbringe støvgenerne til et ikke-væsentligt niveau.

Selvom udgangspunktet det samme, er der en grundlæggende forskel på de to løsninger som fremlægges, nemlig vurderingen af om forholdene omkring støvgenerne skal løses ved et påbud eller ej.

Fælles for de to mulige løsninger er, at sagen tages op igen om et år, når der forelægges nye målinger af støvnedfald, idet det forudsættes at støvmålingerne genoptages henover sommeren 2023.

Løsning 1

Med denne afgørelse fortsætter administrationen det dialogbaserede samarbejde med virksomheden om at nedbringe mængden af støv til et ikke-væsentligt niveau. Administrationen vil følge arbejdet tæt på tilsyn, og Region Nordjylland igangsætter igen måling af mængderne af støvnedfald i Øster Uttrup i maj-august 2023, for at sikre at reduktionen af støvnedfald i Øster Uttrup forsat reduceres. Konstaterer administrationen efterfølgende fortsatte væsentlige støvmængder fra virksomheden, kan administrationen til en hver tid udstede et påbud om lovliggørelse (løsning 2 er uddybet i bilag 14).

Løsning 2

Med denne afgørelse vurderer udvalget, at mængden af støvnedfald er væsentlig og vurderer samtidig, at det ikke er lykkedes indtil nu at nedbringe støvnedfaldet til et ikke-væsentligt niveau via det nuværende dialogbaserede samarbejde. Virksomheden påbydes derfor at lovliggøre forholdet og dermed reducere støvnedfaldet. Virksomheden skal redegøre for hvordan man vil reducere støvnedfaldet, dernæst gennemføre de nødvendige foranstaltninger. Efterfølgende skal det kunne dokumenteres, at støvnedfaldet rent faktisk er reduceret, bl.a. ved målinger og tilsyn i området i månederne maj-august 2023 (løsning to er uddybet i bilag 15).

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at løsning 1 er den mest proportionelle i betragtning af de dokumenterede reduktioner i støvnedfald der allerede er sket og de interne procedurer som virksomheden har udarbejdet til håndtering af støv. Dertil har virksomheden installeret og udbygget et vandingsanlæg. Reduktionen i mængden af støv tyder på, at tiltagene har den ønskede virkning og administrationen vil følge udviklingen ved tilsyn hos virksomheden. Administrationen lægger også vægt på, at det ikke har været mulig at observere væsentlige støvmængder i Øster Uttrup på de mange besigtigelser.

Løsning 1 kan til enhver tid følges op af et påbud, hvis der konstateres væsentlige, og dermed ulovlige, støvgener fra virksomheden og dermed bringes over i løsning 2.

Det er usikkert, hvordan en klageinstans (Ankestyrelsen eller Folketingets Ombudsmand) vil vurdere proportionaliteten i et påbud (løsning 2).

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller til Forretningsudvalget og Regionsrådet

1. Beslutter hvilken løsning, der skal vælges og derfor hvilken afgørelse, der skal træffes i sagen vedr. støvgener i Øster Uttrup.

Referat

Fire medlemmer af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bestående af Jes V. Laursen (V), Helena Palsgaard Nielsen (V), Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) stemte for at indstille, at Forretningsudvalget og Regionsrådet beslutter løsning 1 om fortsat dialog om støvreducerende tiltag. De fire medlemmer bemærkede desuden, at som udgangspunkt for dialogen er det Region Nordjyllands ønske, at de støvreducerende procedurer og nye virkemidler, der er beskrevet i de af Portland indsendte notater, implementeres i det fremadrettede arbejde med støvreduktion. For at vurdere den fremadrettede virkning, skal der iværksættes nye støvmålinger betalt af Aalborg Portland hen over sommerhalvåret 2023, som aflæses så ofte som teknisk muligt. Endvidere skal Region Nordjylland i samme periode intensivere sine besigtigelser i området, herunder fokusere på de dage, hvor det erfaringsmæssigt støver mest. Det skal være Region Nordjyllands synspunkt, at indsatserne ved udgangen af 2023 skal udvise synlige reduktioner i støvniveauet. Hvis dette ikke sker, vil det være nødvendigt at skride til påbud.

Fire medlemmer af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bestående af Lauge Larsen (S), Ole Stavvad (S), Jørgen Rørbæk (S) og Susanne Flydtkjær (Ø), stemte for at indstille, at Forretningsudvalget og Regionsrådet beslutter løsning 2 om påbud om at nedbringe støvgenerne. De fire medlemmer bemærkede, at en indstilling om påbud anses for nødvendig, da Aalborg Portland i sin redegørelse (side 9) tilkendegiver "at kravet om støvreduktion fra Region Nordjylland side er imødekommet" – og – "ikke giver anledning til gener fra nedfaldsstøv der ligger udover det sædvanlige", samtidig med at borgere i Øster Uttrup fortsat oplever store problemer med nedfaldsstøv.

Et mindretal af Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bestående af Peter Larsen (V) stemte hverken for løsning 1 eller 2.

Der var således hverken flertal for at indstille Løsning 1 eller Løsning 2.

Bilag

1. Henvendelser vedr. støv i Øster Uttrup
2. Borgere i Øster Uttrup: eksempler på billeder af støv
3. FORCE: Region Nordjyllands slutrapport for støvmålinger
4. FORCE: Supplerende svar
5. Region Nordjylland: Besigtigelses notat - øster uttrup
6. STPS: Udtalelse vedrørende sundhedsrisiko i forbindelse med kridtstøv 15 juni 2022
7. STPS: mail med svar på supplerende spørgsmål til udtalelse og vurdering af sundhedsrisiko i forbindelse med kridtstøv
8. Codex Advokaterne: Notat - håndhævelsesmuligheder - støvgener
9. Codex Advokaterne: Støvgener og materielle skader som en følge heraf - erstatningsansvar
10. Miljøstyrelsen: mail om omvejledning vedr. hvor kraftig en støvpåvirkning der må tales som nabo til en råstofgrav.
11. Region Nordjylland: sammenfatning - håndteringen af henvendelser vedr. støv
12. Aalborg Portland: Redegørelse for Råstofindvinding i Rørdal Aalborg Portland
13. Aalborg Portland: Redegørelse vedr. støvreducerende tiltag

14. Region Nordjylland: Afgørelse løsning 1
15. Region Nordjylland: Afgørelse løsning 2

Punkt 4: Beslutning - Revision af Råstofplan 2020

2022-039383

Bilag

Indkomne bemærkninger til høring af Redegørelsen for revision af Råstofplan 2020

Redegørelse for revision af Råstofplan 2020

Anbefalinger til en evt. beslutning om revision af Råstofplan 2020

4

Beslutning - Revision af Råstofplan 2020

Resumé

Regionsrådet skal hvert fjerde år gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for justeringer, eller om der er behov for en egentlig revision af den gældende Råstofplan 2020.

For at kunne vurdere behovet har administrationen udarbejdet en redegørelse. Redegørelsen har været i offentlig høring fra den 29. juni til den 28. september 2020. I høringsperioden er der indkommet 22 bemærkninger fra råstofindvindere, borgere (en enkelt), interesseorganisationer, statslige myndigheder og kommuner.

På det grundlag og på baggrund af de indkomne bemærkninger skal Regionsrådet nu beslutte om der er behov for at revidere Råstofplan 2020 og derved igangsætte planprocessen for Råstofplan 2024.

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter at igangsætte en revision af Råstofplan 2020 og samtidig bemyndiger administrationen til at sammensætte en teknisk følgegruppe, som kan følge udarbejdelsen af Råstofplan 2024.

Sagsfremstilling

Det er regionens opgave at fastlægge rammerne for råstofindvindingen i Region Nordjylland. Disse rammer fastlægges i råstofplanen. Formålet med råstofplanen er derfor at sikre en råstofforsyning baseret på en balance mellem erhvervsinteresser, samfundets behov for råstoffer og hensynet til natur, landskaber, klima, grundvand samt levevilkårene for de mennesker, der bor, hvor råstofferne indvindes.

I henhold til Råstoflovens § 6a stk. 7 skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere om der er behov for justeringer eller revision. Til brug for vurderingen har administrationen udarbejdet en redegørelse.

Med udgangspunkt i redegørelsen vedtog Regionsrådet på deres møde den 27. juni 2022 at igangsætte en høring om behovet for revision af den gældende Råstofplan 2020. I høringsperioden fra den 29. juni til den 28. september 2022 indkom der i alt 22 bemærkninger.

Hørings svarerne er præsenteret i bilag 1. Redegørelsen er vedlagt som bilag 2.

Seks af regionens 11 kommuner har indsendt høringssvar på spørgsmålet om revision af råstofplanen. Råstofbranchen repræsenteret ved teglværker, entreprenører og indvindere har ligeledes indsendt høringssvar, herunder Aalborg Portland. Dertil har Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling Aalborg og DN-Samrådet for Region Nordjylland indsendt bemærkninger til redegørelsen. En enkelt borger (Gøttrup Sø) har indsendt flere bemærkninger.

På baggrund af høringsprocessen skal Regionsrådet nu beslutte, om der er behov for at udarbejde en ny revideret råstofplan.

Hovedpunkter, der peger på en revision af Råstofplan 2020

Der er flere synspunkter, der peger på at Råstofplan 2020 bør revideres. Administrationen har i et notat (bilag 3) samlet synspunkterne og opstillet en række anbefalinger. Det drejer sig om:

- Ønsket om at synliggøre behovet for en mere bæredygtig råstofplanlægning - herunder at igangsætte et arbejde med projektjord, der på sigt vil kunne sikre at der anvendes færre jomfruelige råstoffer
- Ændring af interesseområdet Rørdal Øst til graveområde til sikring af Aalborg Portlands fremtidige kridtindvinding
- En nærmere afklaring af betydningen af den 3. Limfjordsforbindelse og de idag tilgængelige råstofressourcer i særdeleshed i Aalborg Kommune
- Afklaring af påvirkningen af de hydrologiske forhold i et udlagt interesseområde Sårup, syd for Hanstholm forud for en afvejning af hvorvidt området skal udlægges som graveområde
- Udtagelse af efterbehandlede graveområder

Følgegruppe

Til at hjælpe med en eventuel revision af råstofplanen ønsker administrationen at nedsætte en teknisk/administrativ følgegruppe. For at sikre en bred deltagelse bør følgegruppen bestå af de forskellige interessenter, som vi kender fra råstofområdet. Derfor vil repræsentanter fra råstofbranchen, landbruget, Vejdirektoratet, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og kommunerne inviteres til at deltage i følgegruppens arbejde med revisionen af råstofplanen.

Den videre planproces

Beslutter Regionsrådet, at Råstofplan 2020 skal revideres, vil administrationen udarbejde et debat- og idéoplæg, der skal sendes i en offentlig 8 ugers høring med henblik på at indkalde idéer og forslag til indholdet af en ny revideret råstofplan. Udsendelse sker efter behandling i Regionsrådet.

Det vil være bemærkningerne til de opstillede spørgsmål i debatoplægget, der blandt andet skal være med til at udstikke rammerne for, hvordan Råstofplan 2024 skal se ud.

Der vil i høringsperioden være mulighed for at råstofbranchen indsender dokumenterede forslag til nye graveområder eller til udvidelser af eksisterende graveområder.

Ultimo 2023 vil administrationen på baggrund af det indkomne materiale kunne fremlægge et forslag til Råstofplan 2024 for Regionsrådet. Forslaget til råstofplanen skal efter reglerne i offentlig høring inden Regionsrådet endeligt vedtager planen. En endelig Råstofplan 2024 vil kunne vedtages af Regionsrådet inden udgangen af 2024.

Der vil i planprocessen være et fokus på bred borgerinddragelse.

Administrationen vil på mødet i udvalget give en nærmere gennemgang af de indkomne bemærkninger og argumenter for revision af den gældende Råstofplan 2020.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Miljø, Klima og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. beslutter at igangsætte en revision af Råstofplan 2020
2. beslutter at administrationen bemyndiges til at nedsætte en teknisk/administrativ følgegruppe til at deltage i revisionen af råstofplanen

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte de to indstillinger og indstillede dermed, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. beslutter at igangsætte en revision af råstofplan 2020
2. beslutter at Administrationen bemyndiges til at nedsætte en teknisk/administrativ følgegruppe.

Bilag

1. Indkomne bemærkninger til høring af Redegørelsen for revision af Råstofplan 2020
2. Redegørelse for revision af Råstofplan 2020
3. Anbefalinger til en evt. beslutning om revision af Råstofplan 2020

Punkt 5: Beslutning - Tillæg nr. 1 Tornhøj til Råstofplan 2020

2022-028890

Bilag

Forslag til nyt graveområde

Miljøscreening

Afgrænsningsrapport

5

Beslutning - Tillæg nr. 1 Tornhøj til Råstofplan 2020

Resumé

Regionsrådet besluttede på deres møde den 26. september 2022 at igangsætte planprocessen for to tillæg til Råstofplan 2020, herunder Tillæg nr.1 Tornhøj, vedrørende et nyt graveområde i Morsø Kommune til indvinding af sand, grus og sten.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling beslutter at igangsætte en 8 ugers høring af berørte myndigheder med henblik på indkaldelse af ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr.1 til Råstofplan 2020 samt tilhørende miljørapport.

Sagsfremstilling

K. E Andersen Og Søn A/S anmoder om et nyt graveområde med et areal på 5 ha. Graveområdet vil bidrage til en højere grad af selvforsyning af råstoffer på Mors.

Regionsrådet besluttede på deres møde den 26. september 2022 at igangsætte planprocessen for et tillæg til Råstofplan 2020 vedrørende et nyt graveområde Tornhøj, Morsø Kommune (bilag 1).

Den nuværende forsyningssituation på Mors er primært baseret på én leverandør. To andre leverandører bidrager med meget beskedne mængder råstoffer. På nuværende tidspunkt bliver der hentet råstoffer fra andre grusgrave end på Mors, da der er mange råstofkvaliteter, som ikke længere er tilgængelige på Mors.

Administrationen har udarbejdet en miljøscreening (bilag 2) som vurderer hvilke miljøparametre, der kan blive væsentlig påvirket ved en eventuel fremtidig råstofindvinding. Miljøscreeningen peger på, at der kan ske en væsentlig påvirkning af beskyttede diger samt geologiske bevaringsværdier, idet graveområdet ligger indenfor et område udpeget som geologisk værdi i Morsø Kommunes kommuneplanen.

De miljøparametre, som vurderes at blive væsentlig påvirkede, danner grundlaget for den udarbejdede afgrænsningsrapport (bilag 3). Afgrænsningsrapporten er regionens oplæg til hvad den endelige miljørapport skal indeholde.

Proces for udpegning af nyt graveområde via tillæg til Råstofplan 2020

En ny råstofindvinding vil altid påvirke det område, den skal ligge i. Regionsrådet vil derfor altid skulle se på, om det fornødne planmæssige grundlag er til stede, før et nyt graveområde kan udlægges i den gældende råstofplan. Derfor vil der i de fleste tilfælde skulle udarbejdes et tillæg til råstofplanen, før en ny grav kan åbnes.

Udarbejdelse af et tillæg til Råstofplan 2020 skal, ifølge Råstofloven, foregå efter de samme procedurer, som ved udformningen af selve Råstofplanen, det vil sige:

- Indkaldelse af ideer og forslag m.v. til planlægningsarbejdet (for-offentlighedsfasen), herunder indkaldelse af forslag til, hvad miljøvurderingen i henhold til miljøvurderingsloven skal indeholde. Denne

offentlighedsfase varer 8 uger. De indkomne bemærkninger skal danne grundlag for Regionsrådets beslutning om, hvorvidt der kan udarbejdes et tillæg til Råstofplan 2020 og dermed et nyt graveområde.

- Udarbejdelse af et forslag til udlæg af nyt graveområde med tilhørende miljøvurdering. Forslaget fremlægges til debat i en ny offentlighedsfase på 8 uger (2. offentlighedsfase). På baggrund af de indkomne bemærkninger beslutter Regionsrådet, om der skal udlægges et graveområde.

Administrationen vil med høringen af berørte myndigheder indkalde ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr.1 til Råstofplan 2020. I samme høring ønskes ligeledes bemærkninger til den udarbejdede miljøscreening og afgrænsningsrapport, som skal bidrage til udarbejdelsen af den endelige miljørapport.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. beslutter at igangsætte en 8 ugers høring af berørte myndigheder med henblik på indkaldelse af ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr. 1 til Råstofplan 2020 samt tilhørende miljørapport.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen og indstillede dermed, at Forretningsudvalget og Regionsrådet beslutter at igangsætte den 8-ugers høring.

Bilag

1. Forslag til nyt graveområde
2. Miljøscreening
3. Afgrænsningsrapport

Punkt 6: Beslutning - Tillæg nr. 2 Øster Svenstrup til Råstofplan 2020

2022-015580

Bilag

Forslag til udvidelse af eksisterende graveområde

Miljøscreening

Afgrænsningsrapport

6

Beslutning - Tillæg nr. 2 Øster Svenstrup til Råstofplan 2020

Resumé

Regionsrådet besluttede på deres møde den 26. september 2022 at igangsætte planprocessen for to tillæg til Råstofplan 2020, herunder Tillæg nr. 2 Øster Svenstrup, vedrørende udvidelse af et eksisterende graveområde i Jammerbugt Kommune.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling beslutter at igangsætte en 8 ugers høring af berørte myndigheder med henblik på indkaldelse af ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr. 2 til Råstofplan 2020 samt tilhørende miljørapport.

Sagsfremstilling

Jammerbugt Grus ApS anmoder om en udvidelse på ca. 9 ha. af et eksisterende graveområde i Jammerbugt Kommune. Det nuværende graveområde vurderes at være færdiggravet indenfor en et årig periode.

Regionsrådet besluttede på deres møde den 26. september 2022 at igangsætte planprocessen for et tillæg til Råstofplan 2020 vedrørende en udvidelse af graveområdet Øster Svenstrup, Jammerbugt Kommune (bilag 1).

Indvinder begrundet anmodningen om udvidelse af graveområdet Øster Svenstrup med, at ressourcen i det nuværende graveområde med den aktuelle efterspørgsel ikke rækker frem til vedtagelsen af en eventuel kommende Råstofplan 2024.

Den lokale råstofforsyning i Jammerbugt er primært baseret på graveområderne Kaas og Øster Svenstrup ved Brovst. Graveområdet ved Kaas vil formentlig være færdiggravet indenfor en kortere årrække. Ligeledes er det nuværende graveområde ved Øster Svenstrup snart færdiggravet, hvilket sker før end forventet, idet man er stødt på en større lerforekomst, som ikke kan udnyttes.

Administrationen har udarbejdet en miljøscreening (bilag 2) som vurderer hvilke miljøparametre, der kan blive væsentlig påvirket ved en eventuel fremtidig råstofindvinding. Miljøscreeningen peger på, at der kan ske en væsentlig påvirkning af § 3 beskyttet natur samt bevaringsværdigt landskab, som er udpeget i Jammerbugt Kommunes kommuneplanen.

De miljøparametre, som vurderes at blive væsentlig påvirkede, danner grundlaget for den udarbejdede afgrænsningsrapport (bilag 3). Afgrænsningsrapporten er regionens oplæg til hvad den endelige miljørapport skal indeholde.

Proces for udpegning af nyt graveområde via tillæg til Råstofplan 2020

En ny råstofindvinding vil altid påvirke det område, den skal ligge i. Regionsrådet vil derfor altid skulle se på, om det fornødne planmæssige grundlag er til stede, før et nyt graveområde kan udlægges i den gældende råstofplan. Derfor vil der i de fleste tilfælde skulle udarbejdes et tillæg til råstofplanen, før en ny grav kan åbnes.

Udarbejdelse af et tillæg til Råstofplan 2020 skal, ifølge Råstofloven, foregå efter de samme procedurer, som ved udformningen af selve Råstofplanen, det vil sige:

- Indkaldelse af ideer og forslag m.v. til planlægningsarbejdet (for-offentlighedsfasen), herunder indkaldelse af forslag til, hvad miljøvurderingen i henhold til miljøvurderingsloven skal indeholde. Denne offentlighedsfase varer 8 uger. De indkomne bemærkninger skal danne grundlag for Regionsrådets beslutning om, hvorvidt der kan udarbejdes et tillæg til Råstofplan 2020 og dermed et nyt graveområde.
- Udarbejdelse af et forslag til udlæg af nyt graveområde med tilhørende miljøvurdering. Forslaget fremlægges til debat i en ny offentlighedsfase på 8 uger (2. offentlighedsfase). På baggrund af de indkomne bemærkninger beslutter Regionsrådet, om der skal udlægges et graveområde.

Administrationens vurdering

Administrationen vil med høringen af berørte myndigheder indkalde ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr.2 til Råstofplan 2020. I samme høring ønskes ligeledes bemærkninger til den udarbejdede miljøscreening og afgrænsningsrapport, som skal bidrage til udarbejdelsen af den endelige miljørapport.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Beslutter at igangsætte en 8 ugers høring af berørte myndigheder med henblik på indkaldelse af ideer og forslag til udarbejdelsen af Tillæg nr. 2 til Råstofplan 2020 samt tilhørende miljørapport.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen og indstillede dermed, at Forretningsudvalget og Regionsrådet beslutter at igangsætte den 8-ugers høring.

Bilag

1. Forslag til udvidelse af eksisterende graveområde
2. Miljøscreening
3. Afgrænsningsrapport

Punkt 7: Lukket: Beslutning - Forslag til Indsatsplan for jordforurening 2023

2022-026512

Punkt 8: Drøftelse - Opfølgning på handleplan for pesticidpunktkilder

2019-054149

Bilag

Handleplan for indsats over for pesticidpunktkilder i Region Nordjylland, Opdateret september 2022

Jordforurening - Strategiplan for Region Nordjylland

8

Drøftelse - Opfølgning på handleplan for pesticidpunktkilder

Resumé

På mødet den 27. september 2021 drøftede det foregående udvalg den opdaterede handleplan for regionens indsats over for pesticidpunktkilder. Pesticidhandleplanen har siden juni 2020 udgjort rammen for regionens indsats og det daglige arbejde med at afdække risikoen for forurening af grundvand, drikkevand, overfladevand og natur fra pesticidpunktkilder.

De hidtidige undersøgelser peger på, at pesticidpunktkilder fortsat udgør en risiko for kvaliteten af regionens grundvand og drikkevand. Planen er derfor et vigtigt element i prioriteringen og gennemførelse af en nødvendig indsats for at fjerne pesticidpunktkilder, som udgør en risiko.

Administrationen indstiller, at udvalget for Klima- Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter eventuelle justeringer af Handleplanen for indsats over for pesticidpunktkilder.

Sagsfremstilling

Undersøgelser af grundvandets indhold af pesticider viser, at grundvandskvaliteten er påvirket af pesticidrester fra anvendelsen af sprøjtemidler. Pesticider er fortsat en hyppig årsag til lukning af vandforsyningsboringer, når der sammenlignes med forureninger med andre miljøfremmede stoffer.

En del af de konstaterede pesticidforureninger skyldes nedsivning af pesticidrester fra punktkilder, hvor pesticider er opbevaret og håndteret, fx på vaskepladser og steder, hvor sprøjteudstyr er påfyldt og rengjort. Regionerne er efter jordforureningsloven ansvarlige for at kortlægge punktkilderne og prioritere den nødvendige indsats til beskyttelse af grundvandsressourcen, menneskers sundhed samt overfladevand og natur.

I overensstemmelse med strategiplanen for jordforureningsområdet (bilag 2) er pesticidhandleplanens formål at være en ramme for regionens arbejde med at afdække omfanget af risikoen fra pesticidpunktkilder. Handleplanen fungerer som administrationens konkrete plan i arbejdet med at kortlægge, undersøge og risikovurdere pesticidpunktkilder.

Planen er bygget op omkring de centrale indsatser på jordforureningsområdet:

- Historisk kortlægning – *kortlægning af pesticidpunktkilder ud fra historiske oplysninger om oplag, spild og anvendelse m.v. af pesticider på fx maskinstationer, landbrugslokaliteter og lossepladser*
- Indledende forureningsundersøgelser – *forureningsundersøgelser på lokaliteter, hvor den historiske kortlægning begrundes, at der er grundlag for at undersøge, om jord eller grundvand er forurenede med pesticider fra punktkilder*
- Videregående undersøgelser og afværge – *indsats overfor forurening fra punktkilder, som kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen*
- Konkrete forslag til øvrige initiativer i regionens indsats på området.

Handleplanen er udformet som en dynamisk plan, der opdateres løbende gennem året, så den nyeste viden inddrages i kortlægning, undersøgelser, risikovurderinger og afværgeforanstaltninger.

I 2021 og 2022 har arbejdet med pesticidpunktkilderne haft fokus på opsporing af kilder, der kan medvirke til forurening af vandværksboringer med pesticider. Undersøgelser har haft til formål at lokalisere pesticidpunktkilder ved vandværker, hvor der allerede er påvist rester af pesticider i vandforsyningsboringer samt lokalisering af kilder i sårbare områder, hvor den naturlige beskyttelse af grundvandet er begrænset.

Grundet en høj fundprocent af pesticider i grundvandet i de allerede gennemførte undersøgelser anbefaler administrationen, at der fortsat prioriteres undersøgelser af pesticidpunktkilder, der ligger i nærheden af vandværkernes vandforsyningsboringer.

Drøftelsen i Klima- og Miljøudvalget på mødet den 18. juni 2020 og Handleplanen for indsats over for pesticidpunktkilder i Region Nordjylland lægger op til, at administrationen i samarbejde med udvalget, én gang om året drøfter eventuelle justeringer af de fire centrale indsatser ud fra den viden og de erfaringer, der løbende opsamles i arbejdet med pesticidindsatsen i Region Nordjylland.

På mødet i udvalget vil administrationen fremlægge erfaringer fra undersøgelser af pesticidpunktkilderne og på baggrund heraf drøfte mulige justeringer i pesticidhandleplanen. Herunder drøfte de fremadrettede prioriteringer i indsatsen overfor de pesticidpunktkilder, som udgør en risiko for grundvand, drikkevand, overfladevand og natur i Nordjylland.

Handleplanen for regionens indsats over for pesticidpunktkilder, med status pr. september 2022 er vedlagt som bilag 1.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget for Klima-, Miljø- og Bæredygtig Udvikling:

1. tager administrationens orientering om indsatsen på området til efterretning
2. drøfter eventuelle justeringer af Handleplanen for indsats over for pesticidpunktkilder

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 10-11-2022

Punktet blev udskudt til næste møde.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning herunder forslaget til pesticidhandleplan.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling ønsker, at arbejdet med pesticidpunktkilderne fortsat har fokus på opsporing af kilder, der kan medvirke til forurening af vandværksboringer med pesticider.

Bilag

1. Handleplan for indsats over for pesticidpunktkilder i Region Nordjylland, Opdateret september 2022
2. Jordforurening - Strategiplan for Region Nordjylland

Punkt 9: Beslutning - Partnerskab om europæisk bæredygtighedskonference

2022-039799

Bilag

Henvendelse fra Aalborg kommune

9

Beslutning - Partnerskab om europæisk bæredygtighedskonference

---

Resumé

Aalborg kommune er i 2024 vært for en europæisk bæredygtighedskonference. Kommunen opfordrer Region Nordjylland til at indgå partnerskab om afvikling af konferencen, samt at bidrage til finansieringen. Det indstilles, at der indgås partnerskab om konferencen, og at der afsættes et beløb til medfinansiering.

Sagsfremstilling

Aalborg kommune skal i 2024 være vært for en europæiske bæredygtighedskonference arrangeret af ICLEI. ICLEI er et globalt netværk bestående af mere end 2500 kommuner og regioner, med fokus på bæredygtig udvikling, især i byer og byområder. Aalborg kommune har henvendt sig til Region Nordjylland med en opfordring til at indgå i et partnerskab om afvikling af konferencen, samt et ønske om bidrag til finansieringen. Henvendelsens ordlyd fremgår af Bilag 1.

Konferencen skal afvikles i Aalborg Kultur- og kongrescenter. Det er kommunens plan at erhvervskonferencen Net Zero Pathway afvikles samme sted dagen op til, og at en relanceret version af Bæredygtighedsfestivalen arrangeres i Kildeparken i slutningen af konferencen. På denne måde bliver der en hel uges bæredygtighedsaktivitet med forskellige målgrupper (erhverv, offentlige aktører, borgere og civilsamfundsaktører).

Som del af partnerskabet omkring konferencen har Region Nordjylland mulighed for at påvirke programmet, slutdokumentet og udstillingens indhold. Det vil f.eks være relevant at formidle projekter som GEN2040 (Grøn Energi Nordjylland 2040) og DK2020. Indsatsen med grøn omstilling af sundhedssektoren vil være et egnet tema for et spor på konferencen, og Regionen kan desuden byde ind med studieture og fremvisninger.

Det er administrationens vurdering, at konferencen vil være egnet til at formidle regionen som en vigtig aktør i den grønne omstilling, og at konferencen vil bidrage med inspiration og mulige internationale samarbejder. Som partner kan Region Nordjylland sikre at fokus ikke alene er på Aalborg kommune, men på hele landsdelen og de indsatser der gøres regionalt og kommunalt.

Økonomi

Det fremgår ikke klart hvor stort et bidrag i form af kontant medfinansiering og/eller medarbejdertid Aalborg kommune håber at Regionen bidrager med. Dette skal derfor nærmere aftales og godkendes i KMB. I givet fald kan midlerne fx findes i klimabudgettet i 2023 og 2024 eller som en budgetbrik for 2024.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller:

1. At Regionen indgår som partner i afvikling af ICLEI konferencen
2. At Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bemyndiges til at tage stilling til størrelsen af en eventuel medfinansiering når Aalborg kommunes budget for konferencen foreligger..

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne og indstillede dermed, at Forretningsudvalget og Regionsrådet beslutter, at regionen indgår som partner i afvikling af konferencen, og at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bemyndiges til at tage stilling til størrelsen på medfinansieringen af konferencen.

Bilag

1. Henvendelse fra Aalborg kommune

Punkt 10: Orientering - Strategi 2023 og opfølgning på strategiske fokusområder i de stående udvalg

2022-016660

Bilag

Oplæg til KMB - formål og opfølgning på strategiske fokusområder i politiske udvalg

2023 Strategifortælling vers 171122

10

Orientering - Strategi 2023 og opfølgning på strategiske fokusområder i de stående udvalg

---

Resumé

Af kommissorierne for de stående udvalg fremgår det, at udvalgene følger relevante strategiske fokusområder. Det sker løbende gennem året som en integreret del af udvalgsarbejdet, hvor indsatser og mål med ophæng i udvalgenes opgaveområder vil blive dagsordenssat efter aktualitet.

På dagens møde præsenteres udvalget for Region Nordjyllands Strategifortælling for 2023 med særligt fokus på de ni strategiske fokusområder fordelt på Sundhed, Speciaalsektor, Regional Udvikling og Fælles. Strategifortællingen er et administrativt ledelses- og styringsværktøj, som via fokusområderne sikrer oversættelse og operationalisering af de politiske prioriteringer, så de kan blive til virkelighed lokalt på de regionale arbejdspladser – til gavn for patienter og borgere.

Med denne sag orienterer Direktør Henning Christensen om, hvordan den politiske opfølgning på de relevante fokusområder vil ske løbende på udvalgenes møder i løbet af 2023 – med særligt fokus på Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.

Det indstilles, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Region Nordjyllands Strategifortælling for 2023 beskriver de strategiske prioriteter for udviklingen i regionen i 2023, og hvordan der skal arbejdes med dem for at gøre dem til virkelighed, så det kan mærkes for patienter og borgere i Nordjylland.

Strategien har sit ophav i de politiske prioriteringer og pejlinger, der er udstukket for 2023 fra både nationalt og regionalt hold via bl.a. Økonomiaftale, Nationale mål for sundhedsområdet og ikke mindst regionens egen budgetaftalte. Derudover indgår også områder i regionen med særlige behov for forbedringer. Det kan være både på regionalt niveau (fx selvbooking og sygefravær) eller i den enkelte afdeling (fx børn- og ungepsykiatrien), hvor der er behov for en særlig forbedringsindsats. Strategien giver dermed et overordnet målbillede for årets arbejde.

Strategifortællingen er et administrativt ledelses- og styringsværktøj, hvor de politiske prioriteringer bliver oversat og operationaliseret til konkrete indsatser og mål, der skal arbejdes med på de regionale arbejdspladser indenfor hvert af regionens områder. Mål og indsatser er beskrevet i ni strategiske fokusområder fordelt på Sundhed, Speciaalsektor, Regional Udvikling og Fælles. Fokusområderne - indsatser og mål - oversættes gennem ledelsessystemet, så det er meningsfuldt og operationelt på den enkelte, lokale arbejdsplads. Gennem forbedringsarbejde på arbejdspladserne samt ved tæt opfølgning på målene i ledelsessystemet, skal fokusområderne tilsammen resultere i, at de politiske prioriteringer bliver omsat til virkelighed, og dermed til værdi for de nordjyske patienter og borgere.

I fokusområderne på Regional Udviklings område ("En ren og grøn region" og "En trafikalt sammenhængende region") indgår desuden indikatorkataloget fra FNs Verdensmål som en måde at gøre erfaringer med at arbejde med verdensmålene.

Denne måde at arbejde strategisk er afledt og inspireret af det nationale paradigmeskift omkring 2016/2017, hvor man bevægede sig væk fra DRG-system og akkrediteringsmodellen til fordel for en mere værdibaseret styringsmodel med afsæt i en forbedrings- og databaseret tilgang til kvalitetsarbejdet.

På Regionsrådets temamøde i oktober 2022 fortalte Regionsdirektør Christian Boel mere uddybende om strategiarbejdet i regionen for 2022 og forventninger til 2023.

Aktuelt lægger Administrationen sidste hånd på Strategifortællingen for 2023.

Opfølgning i de stående udvalg

Af kommissorierne for de stående udvalg fremgår det, at udvalgene følger status på de strategiske fokusområder som en del af deres arbejde. Denne opfølgning vil gælde for de fokusområder, der er relevante for udvalgets arbejde. Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling og Udvalg for Regional Udvikling og Innovation vil følge relevante indsatser og mål af fokusområderne for Regional Udvikling.

Sundhedsudvalget og Udvalg for det Nære Sundhedsvæsen vil følge relevante og somatiske dele af fokusområderne for Sundhed. Psykiatri- og Socialudvalget vil følge relevante og psykiatriske dele af fokusområderne for Sundhed samt fokusområderne for Specialsektoren. Og Udvalg for Uddannelse, Arbejds miljø og Rekruttering vil følge relevante dele af fokusområdet En Arbejdsplads I Top.

I løbet af 2023 vil de enkelte udvalg få præsenteret status fra de relevante indsatser i fokusområderne som en del af sine møder. Det vil ske i takt med, der er nye, relevante data eller information, som aktualiserer en status. Når der foreligger en LUP (patienttilfredshedsundersøgelse), der indgår i fokusområdet "På Patientens Præmisser", vil det fx være relevant at gøre status på den del i Sundhedsudvalget og Psykiatri- og Socialudvalget (med henholdsvis et somatisk og et psykiatrisk fokus). Eller man følger responstider med passende mellemrum som del af fokusområder "Respekt for Patientens Tid" i Udvalg for Det Nære Sundhedsvæsen. Dette vil i udgangspunktet fremgå af årshjulet for det pågældende udvalg fra årets begyndelse, men ved aktuelle udviklinger indenfor indsatsområderne vil der selvfølgelig ske tilbagemelding til udvalgene løbende gennem året.

Henning Christensen indleder punktet med et oplæg, hvor han gør nærmere rede for de strategiske fokusområder og opfølgningen i de stående udvalg i 2023.

Som bilag til dette punkt er vedlagt:

- Et oplæg, der kort illustrerer strategiarbejdet og opfølgningen på fokusområder i de stående udvalg – med særligt fokus på Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling
- Nyeste udgave af strategifortællingen for 2023, hvori fokusområderne er beskrevet. Fortællingen godkendes i Koncernledelsen den 21. december 2022 efter drøftelse i Hovedudvalget den 30. november 2022.

Som yderligere baggrundsinfo henvises til [Kommissorium for Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling](#), hvor det fremgår, at udvalget har til opgave at følge status på relevante strategiske fokusområder.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Tager orienteringen om Strategi 2023 og opfølgningen på de strategiske fokusområder til efterretning

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Bilag

1. Oplæg til KMB - formål og opfølgning på strategiske fokusområder i politiske udvalg
2. 2023 Strategifortælling vers 171122

Punkt 11: Drøftelse - Revision af Kompetenceplan

2022-029250

Bilag

Delegerings- og kompetencefordelingsregler i Region Nordjylland - til politisk behandling 17 november 2022.docx

Kompetenceplan med visning af ændringer

Kompetencefordelingsplan Region Hovedstaden.pdf

Delegerings- og kompetencefordelingsregler i Region Midtjylland.pdf

Kompetenceregler for Region Sjælland opdateret 2022.pdf

Drøftelse - Revision af Kompetenceplan

Resumé

Kompetenceplanen skal revideres. Det har baggrund i to forhold:

Det er nødvendigt at konsekvensrette i forhold til, at Regionsrådet har vedtaget stående udvalg og i afgrænset omfang delegeret beslutningskompetence til de stående udvalg.

Det er desuden længe siden, Kompetenceplanen senest blev revideret, og der anvendes begreber, fx "sektorer", som ikke længere afspejler den gældende organisering i Region Nordjylland.

Det fremlagte udkast er i overvejende grad konsekvensrettelser og nødvendige opdateringer.

Udvalget anmodes om drøfte Kompetenceplanen inden for de områder, som har betydning for udvalgets område. Bemærkninger fra udvalgene vil indgå i Forretningsudvalgets drøftelse, hvorefter Regionsrådet beslutter de endelige ændringer.

Sekretariatschef Jørgen Krogh deltager under punktet.

Sagsfremstilling

I det vedhæftede forslag til revideret Kompetenceplan, er de væsentligste ændringer følgende:

- Overskriften er ændret, nu indgår "delegering", for at tage højde for indførelsen af stående udvalg, hvor Regionsrådet har mulighed for løbende i nærmere bestemt omfang at delegerer yderligere kompetence til de stående udvalg.
- Indledningen er ændret, der er lagt vægt på, at Region Nordjylland er en politisk ledet organisation og at områder, hvor Administrationen er tillagt kompetencen i nogle tilfælde alligevel kræver politisk forelæggelse af sagen.
- Der er desuden henvist til Styrelseslovens regler om retten til at indbringe en sag for Regionsrådet, som har forrang for Kompetenceplanen.
- Der er indført en fortløbende nummerering, i modsætning til afsnitsvis.
- Organisations- og ledertitler er ajourført.
- Der er indført en kolonne "Stående udvalg", så man let kan orientere sig i udvalgenes beslutningskompetence.
- Kompetenceregler fra Regional Udvikling, råstofområdet, er omarbejdet fra prosa til skemaform, så de flugter med formen i øvrigt.
- Udbud af varer og tjenesteydelser er opsat i det nye layout. Der er foreslået et antal ændringer, som både forenkler og afbureaukratiserer: De objektive beløbsgrænser for

politisk behandling, der i øvrigt i den nuværende Kompetenceplan indeholder en lang række undtagelser, er udgået, og foreslås erstattet af begrebet "udbud af principiel karakter". Dog indeholder planen objektive tærskelværdier for principielle udbud (over 20 mio. kr. = Regionsrådets kompetence).

Tilpasningen afspejler reelt praksis ift. den nuværende Kompetenceplan, men nu i et mere klart sprog.

- Der er foretaget en mere overskuelig opstilling af reglerne om Anlæg og Byg, der ligeledes er forenklet.

- Der er foreslået mindre beløbsmæssige justeringer vedrørende lejeområdet, hovedreglen er dog fortsat, at det er Forretningsudvalget, der godkender disse sager.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget:

1. Drøfter Kompetenceplanen med fokus på eget område, afgiver bemærkninger og eventuelt kommer med forslag til yderligere delegering med henblik på Forretningsudvalgets og Regionsrådets behandling af sagen

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 10-11-2022

Punktet blev udskudt til næste møde.

Referat

Udsat til næste møde.

Bilag

1. Delegerings- og kompetencefordelingsregler i Region Nordjylland - til politisk behandling 17 november 2022.docx
2. Kompetenceplan med visning af ændringer
3. Kompetencefordelingsplan Region Hovedstaden.pdf
4. Delegerings- og kompetencefordelingsregler i Region Midtjylland.pdf
5. Kompetenceregler for Region Sjælland opdateret 2022.pdf

Punkt 12: Drøftelse - ny Indkøbspolitik

2022-029087

Bilag

UDKAST Region Nordjyllands indkøbspolitik 07-07-2022.docx

indkøbsstrategi\$.pdf

Handleplan for Indkøbspolitik 26-07-2022 UDKAST.docx

DANSK FINAL 11-1-2022 - Nordiske Kriterier for Mere Bæredygtig Emballage_fig.docx

12

Drøftelse - ny Indkøbspolitik

Resumé

Administrationen har udarbejdet forslag til ny indkøbspolitik for Region Nordjylland.

Administrationen ønsker kommentarer og input fra Klima, Miljø og Bæredygtighedsudvalget i relation til elementerne om grønne indkøb, inden forslaget forelægges til godkendelse i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Administrationen indstiller, at Klima, Miljø og Bæredygtighedsudvalget drøfter udkastet til ny Indkøbspolitik.

Indkøbschef Birgitte Fjeldgaard og Kontorchef Peter Larsen deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet forslag til ny indkøbspolitik for Region Nordjylland. Forslaget kan ses i bilag 1.

Indkøbspolitikken er udarbejdet indenfor rammerne af den fællesregionale indkøbsstrategi, som er udarbejdet i regi af Regionernes Fælles Indkøb. Strategien er vedlagt i bilag 2.

Administrationen har derudover udarbejdet en handleplan, som er en beskrivelse dels af de indsatser, som Region Nordjylland har sat i gang, og dels af yderligere konkrete indsatser / handlinger, som forventes sat i gang i Region Nordjylland. Handleplanen fremgår af bilag 3.

Indkøbspolitikken sætter rammerne for arbejdet med grønne indkøb, professionalisering af indkøbsområdet, CSR-krav samt arbejdet med værdiskabende indkøb.

CSR (Corporate Social Responsibility) handler i denne sammenhæng om, hvad Region Nordjylland i forbindelse med sine indkøb vil stille krav om i forhold til leverandører til Region Nordjylland i relation til samfundsansvar, social ansvarlighed og bæredygtighed.

Grønne Indkøb og CSR

Ved udarbejdelse af udbud og indkøb tilstræbes det at tage størst muligt hensyn til klima, miljø, cirkularitet, sociale og etiske forhold, arbejdsmiljø samt patientsikkerhed. Uden at gå på kompromis med andre parametre, som kvalitet, forsyningssikkerhed og økonomi.

På klima- / miljøområdet i Indkøbspolitikken er nogle af de væsentligste igangværende indsatser – som drives i et samarbejde mellem Region Nordjyllands kontor for Bæredygtig Udvikling og Strategisk indkøb:

- Strategiske partnerskabsaftaler med De Forenede Dampvaskerier og Mölnlycke. Disse parter er blandt de store og væsentlige leverandører til Region Nordjylland, og parterne er kendetegnet ved en markant grøn profil og en udviklingsorienteret bæredygtighedsdagsorden. Partnerskaberne skal

medvirke til, at Region Nordjylland bliver klogere på, hvad disse virksomheder gør, og hvad de har behov for, for at fremme deres bæredygtighedsdagsorden i deres samspil med offentlige myndigheder. Det vil fremme mulighederne for at stille intelligente grønne krav til alle virksomheder i vores udbud.

- Udmøntning af Region Nordjyllands Affaldshåndteringsstrategi således, at der sættes krav i indkøbsaftaler til fragmentering af emballage og produkter
- Implementering af Fælles nordiske emballagekrav (bilag 4), som indarbejdes i kommende indkøbsaftaler
- Optimering af sortimenter for ikke-kliniske produkter, så det grønne valg bliver normen
- Implementering af nyt kontraktbilag omkring CSR i Region Nordjyllands indkøbsaftaler, samt et selvevalueringskema til brug for tilbud fra brancher med særlige udfordringer

Indkøbspolitikken indeholder et afsnit om de sociale krav, der stilles til vores leverandører i relation til CSR, herunder særligt værn mod løndumping og leverandørernes ansvar for at få unge under uddannelse ind på praktikpladser.

Professionalisering og effektivisering af indkøbsområdet

Politikken indeholder beskrivelse af områder, som kan medvirke til professionalisering, og arbejdet med forsyningssikkerhed. Herunder skal der arbejdes med:

- Lageroptimering
  - Beholdning af kritiske varer
- Kategoristyring
  - Markedskendskab – bedre udbud
- Kontraktstyring
  - Forsyningssikkerhed, fx restordre
  - Opfyldelse af krav og måling af leverandørperformance

Værdiskabende Indkøb

Region Nordjylland vil arbejde på at indkøbe og forbruge smartere, således at regionen ved hvert indkøb gennemtænker og nytænker hvilke løsninger som skaber mest mulig værdi og kvalitet for patienter, borgere og personale. Herunder skal der arbejdes med:

- Pilotprojekter omkring værdiskabende Indkøb
- Tværoffentlige udbud

Pris, kvalitet, patientsikkerhed og miljø

Indkøbspolitikken fastslår, at varerne skal være af den rigtige kvalitet og til den rigtige pris, og varerne skal findes på rette sted, til rette tid. Det er en underliggende forudsætning for, at personalet i sundhedsvæsenet kan udføre deres arbejde.

Indkøbsbesparelser kan være med til at sikre mest mulig sundhed for pengene. Samtidig er det vigtigt, at der er fokus på kvalitet, patientsikkerhed og miljø.

Parametrene kan være i modstrid med hinanden, som fx at grønnere indkøb i nogle tilfælde er dyrere. Det skaber behov for en aktiv politisk stillingtagen til det økonomiske råderum for grønne indkøb, og/eller for det kvalitets- / serviceniveau, regionen ønsker at opretholde i behandlingen.

Udvalget opfordres til som led i sine drøftelser vedrørende Indkøbspolitikken at drøfte behovet og mulighederne for at skabe det nødvendige økonomiske råderum for Region Nordjyllands bæredygtighedsdagsorden i relation til grønne indkøb.

Kommunikation og dialog

Forslaget til ny indkøbspolitik fremlægges i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling samt i Udvalg for Uddannelse, Arbejdsmiljø og Rekruttering til kvalificerende drøftelse af politikken i relation til henholdsvis grønne indkøb og arbejdsmiljø, inden den indstilles til beslutning i Forretningsudvalget og Regionsrådet på decembermødet. Forslaget fremlægges ligeledes til forudgående drøftelse i regionens Hovedudvalg (øverste MED-organ) den 30. november 2022 til en drøftelse af medarbejderperspektivet i relation til den nye politik.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Drøfter forslaget til Indkøbspolitik

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede forslaget til indkøbspolitik i relation til grønne indkøb, herunder:

- Udvalget udtrykte stor tilfredshed med indkøbsafdelingens stigende fokus på grønne indkøb.
- Udvalget opfordrer til at arbejde med metoder, så grønne indkøb kan sammenlignes med "traditionelle" indkøb.
- Udvalget ønsker flere koblinger til klimaregnskabet.
- Forslag om fokus på synliggørelse af regionens indsats og de gode historier – det gode eksempels magt.

Bilag

1. UDKAST Region Nordjyllands indkøbspolitik 07-07-2022.docx
2. indkøbsstrategi§.pdf
3. Handleplan for Indkøbspolitik 26-07-2022 UDKAST.docx
4. DANSK FINAL 11-1-2022 - Nordiske Kriterier for Mere Bæredygtig Emballage_fig.docx

Punkt 13: Orientering

Referat**Ophør af forretningsmodel for genbrug af hospitalsudstyr**

Henning Christensen orienterede om status på regionens indsats med at genbruge hospitalsudstyr, som har været under afklaring de seneste par år i kølvandet på en budgetaftale. Det er vurderingen, at regionens udstyr anvendes i en sådan grad og medfører en sådan slitage, at der ikke er potentialer for genbrug og renovering i regi af Aalborg Kommunes renoveringsværksted - og dermed heller ikke for den forretningsmodel med kommunen, der ellers var hensigten. Der er indgået aftale med Aalborg Kommune om kompensation på 300.000 kr. under projektet for afholdte udgifter til afhentning, sortering og opbevaring.

Jens-Henrik Kirk (K) deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 14: Eventuell

14 Eventuelt

Referat

Intet.

Jens-Henrik Kirk (K) deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 15: Underskrift af mødeprotokol

15

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.

Referat

Medlemmerne underskrev protokollen.